

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
mag. Dejan Židan
Šubičeva ul. 4
1000 Ljubljana

Št. zadeve: 001-56/2019/10

Datum: 26.4.2019

**Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca dr. Anžeta Logarja v zvezi z gradnjo
kanalizacijskega voda nad vodovarstvenim zajetjem Kleče**

V zvezi z gradnjo kanalizacijskega voda nad vodovarstvenim zajetjem Kleče je g. poslanec dr. Anže Logar dne 11. 4.2019 na ministra za okolje in prostor, g. Simona Zajca naslovil naslednja vprašanja:

1. Ali podpirate gradnjo kanalizacijskega voda čez vodovarstveno zajetje, ki zagotavlja z ustavo zagotovljeno čisto pitno vodo za 300.000 ljudi?
2. Ali drži, da gradnja kanalizacijskega voda C0, ki poteka po parcelah 392, 438, 437, 436 k.o. Vižmarje, ne poteka skladno s projektom št. 50-1689-00-2112 in v nasprotju s Pogodbami o uporabi zemljišča?
3. Koliko prijav je v zvezi z očitanimi nepravilnostmi prejel IRSOP? Kakšno je bilo ukrepanje inšpekcije?
4. Ali drži, da je na lokaciji 534/2 1748 Skaručna prišlo do posedanja terena na že položeni trasi kanala C0? Kdaj si je to posedanje ogledala inšpekcija in kaj je odredila v zvezi s tem?
5. Ali se je preverilo, če imajo vsi izvajalci del na kanalu C0 ustrezen PZI ter ali je izvedba del v celoti v skladu s PZI?
6. Glede na to, da gre za vodovarstveno območje, kjer je prepovedano graditi brez vodovarstvenega soglasja, sprašujem, kdaj je bilo vodovarstveno soglasje izdano in kdo ga je podpisal? Priložite prosim soglasje.
7. Ali je bil izveden postopek celovite presoje vplivov na okolje (PVO)? Kdaj?
8. Za izgradnjo kanalizacijskih vodov na vodovarstvenem režimu VVO IIA – ožje območje s strogim vodovarstvenim režimom, se zahtevajo najvišji ISO standardi za uporabljeni material. Ali drži, da so uporabljene cevi v primeru kanala C0 primerni zgolj za odpadno meteorno vodo, ne pa za bolj škodljive kanalizacijske odplake? Ali je inšpekcija opravila test zatesnitve in varjenja cevi?
9. Nekdanji minister za okolje Jure Leben je v odgovoru na poslansko vprašanje odgovoril: »Če zadeva ni narejena po projektu, za katerega so pridobljena evropska sredstva, bo zadevo treba sanirati«. Natančno navedite, katere parcele ste si ogledali in kaj konkretno ste pri pregledu ugotovili?
10. Nekdanji minister Leben je še dejal: »...so moji kolegi na ministrstvu, ki se na to spoznajo, že prosili VOKO za dostavo projektne dokumentacije...Tisto, kar na terenu ni bilo narejeno, bomo zahtevali, da se povrne; ali pa ne bomo izdali dopisov za črpanje evropskih sredstev.« Koliko zahtevkov za sredstva je že prišlo? Kakšna je bila dinamika teh zahtevkov? Koliko sredstev ste že izplačali? Koliko zahtev za črpanje evropskih sredstev ste zaradi zgoraj navedenih razlogov zavrnili?

11. V odgovoru na poslansko vprašanje št. 00104-30/2019/7 je MOP navedel, da bo izvedena revizija tehnične rešitve izvedbe kanala C0 na trasi med Tacnom in mostom čez Savo. Revizija naj bi ocenila ustreznost tehnične rešitve in predlagala boljše rešitve. Kako daleč je revizija?
12. Glede na to, da gre za vodovarstveno območje, bi bila edina ustrežna rešitev speljava kanala po obstoječi trasi ob Celovski cesti, ki leži na ožjem območju z manj strogim vodovarstvenim režimom, s čimer se zagotovi ustrezno zaščito vodnih virov glavnega mesta Ljubljane. Kaj menite o tej rešitvi?
13. V prej omenjenem odgovoru na poslansko vprašanje je bilo navedeno, da je inšpekcija opravila nadzor 30. 10. 2018. Na katerih lokacijah konkretno je opravila nadzor (označite po zemljevidu po trasi kanala C0)? Ali ste opravili nadzor tudi na območju VVO IIA? Kaj konkretno ste v tem primeru ugotovili?
14. Ljubljanski župan Janković je javno napovedal spremembo projekta z vključitvijo betonskih kanalet. Ali je MOP že zaprosil za novo gradbeno dovoljenje? Ali gre po mnenju MOP za enostaven ali zahteven projekt? Ali po vašem mnenju zahteva izvedbo celovite presoje vplivov na okolje (PVO)? Bo MOP zahteval izkop že položenih vodov, ki so položeni neposredno na prod?

V nadaljevanju vam posredujemo odgovor Ministrstva za okolje in prostor kot sledi.

1.

Investitor gradnje kolektorja C0 je Mestna občina Ljubljana, ki je sredstva za izvedbo projekta z naslovom Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja pridobila iz naslova evropskih kohezijskih sredstev in v tem oziru nastopa v vlogi upravičenca. Ministrstvo za okolje in prostor pri tem projektu na podlagi Uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS št. 29/15, 36/16, 69/16 - popr., 15/17 in 67/18) opravlja naloge posredniškega organa. V tem okviru ima z investitorjem Mestno občino Ljubljana sklenjeno pogodbo o sofinanciranju. Kot posredniški organ Ministrstvo za okolje in prostor izvaja tudi preverjanja po 125. členu Uredbe 1303/2013/EU. V okviru teh preverjanj pri projektu Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja ministrstvo v skladu s svojimi pristojnostmi do sedaj nepravilnosti ni ugotovilo.

2.,3.

Na Inšpektoratu RS za okolje in prostor smo v zvezi z omenjeno zadevo evidentirali prijave dne 16. 10. 2018, 22. 10. 2018, 24. 10. 2018, 29. 10. 2018 in 28. 3. 2018.

V zvezi z navedenimi prijavi je bilo odgovorjeno vsem prijaviteljem.

V zvezi s pobudami je gradbena inšpektorica v zadevi gradnje povezovalnega kanal C0 po uradni dolžnosti uvedla inšpekcijski postopek in sicer dne 30.10.2018 na lokaciji ob kampu Ježica, ko je bil opravljen prvi inšpekcijski pregled. Tekom postopka se je preverjalo :

- posedovanje pravnomočnega gradbenega dovoljenja in projektov za izvedbo (PZI)
- kontrola uporabe materialov, ki so s strani projektantov določeni v PZI (kvaliteta kanalizacijskih cevi, beton za obbetoniranje cevi)
- izvedba obbetoniranja cevi po izvedbenih detajlih
- kontrola kvalitete vgrajenega betona za obbetoniranje cevi
- kontrola ali ima investitor gradbeni nadzor in ali nadzor pravilno podpisuje gradbene dnevnik
- ali se skladno z napredovanjem del izvajajo tudi arheološke raziskave - vpisi v gradbeni dnevnik
- ali se izvajajo pregledi nosilnosti tal ob izvedbi izkopov za kanalizacijo in meritve zbitosti tal, kjer je predvideno nasipanje
- kontrola ureditve gradbišča skladno z načrtom za ureditev gradbišča

Inšpekcijski postopek se je zaključil v vseh zgoraj navedenih točkah - ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, oziroma so bile ugotovljene manjše nepravilnosti (Načrt organizacije gradbišča ni bil skladen s trenutno veljavno regulativo na področju graditve objektov) odpravile v celoti pred izdajo odločbe. Vodila sta se dva postopka (ločeno za investitorja in izvajalca) in sta bila oba zaključena s sklepom.

4.

Na odseku Skaručna je pri gradnji prišlo do predhodno nepredvidenih okoliščin, t.j. posedka krajšega dela položene kanalizacije. Dela so bila tam takoj zaustavljena. Gradbišče je ustrezno zavarovano in ne predstavlja nobene nevarnosti za prebivalce in okolje. Na podlagi dodatnih geomehanskih in hidrogeoloških raziskav bo izpopolnjena tehnična izvedbena rešitev, kot predpogoj za nadaljevanje del.

V zvezi s prijavo posedanja gradbena inšpektorica ni ugotovila pristojnosti za ukrepanje, je pa bilo odgovorjeno prijavitelju in pojasnjeno, da pristojnost inšpekcije ni preverjanje projektnih tehničnih rešitev. Materiale za gradnjo, višinske kote projektirane kanalizacijske linije in postopek gradnje določi pooblaščen inženir, ki za svoje strokovne odločitve tudi odgovarja. Za kvaliteto izvedbe del odgovarja izvajalec del.

5.

Skladno z Gradbenim zakonom (Uradni list RS št. 61/17) je za gradnjo objekta, za katerega se zahteva gradbeno dovoljenje, obvezna izdelava dokumentacije za izvedbo gradnje. Za povezovalni kanal C0 je izdelan Projekt za izvedbo na vseh delih trase, na katerih je kanal zgrajen ali poteka izvedba gradbenih del. Nadzor po gradbenem zakonu nad izvedbo gradbenih del izvaja družba DRI upravljanje investicij, d.o.o. v skupnem nastopu z LUZ d.d. in Projektom d.d. Nova Gorica, ki spremlja ali izvajalec izvaja dela skladno s projektno dokumentacijo in pravili stroke.

V okviru inšpekcijskega nadzora so bili predloženi ustrezni PZI, izvedba pa je bila v skladu z njimi.

6.

Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja v zvezi z gradnjo cevovodov za odpadno vodo v prilogi 3, preglednici 1.1 te uredbe, določa pogoje gradnje na območju predvidene gradnje odvodnega kanala C0 in sicer:

- gradnja cevovodov za odpadno vodo na VVO IIA, VVO IIB, VVO IIIA in VVO IIIB je dovoljena, če so v postopku izdaje vodnega soglasja za gradnjo preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa ter je izdano vodno soglasje, pri čemer mora biti:

- cevovod, po katerem se očiščena odpadna voda odvaja v vodotok, izveden tako, da je preprečeno ponikanje v podzemno vodo ali zajetje,

- pred uporabo preverjena vodotesnost interne kanalizacije s standardiziranimi postopki in

- za javno kanalizacijsko omrežje pred uporabo preverjena vodotesnost v skladu s standardiziranimi postopki.

S strani Direkcije Republike Slovenije za vode je bilo izdano vodno soglasje št. 35507-134/2018, z dne 23.4.2018 in mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda št. 35508-1477/2018, z dne 7.11.2018. Tako vodno soglasje kot mnenje sta pravnomočna (v prilogi).

Na podlagi omenjene uredbe je tako dopustno graditi cevovod za odpadno vodo na VVO IIA, VVO IIB, VVO IIIA in VVO IIIB, če so v postopku izdaje vodnega soglasja za gradnjo preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa ter je izdano vodno soglasje. Gradnja načrtovanega povezovalnega kanala C0 ne krši zahtev iz Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja in gradnja je dovoljena.

7.

Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO) je v okviru projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja sodelovala v okviru pristojnosti vodenja predhodnega postopka ter postopka presoje vplivov na okolje in izdaje okoljevarstvenega soglasja.

Oba navedena postopka ureja Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg 6 in 84/18-ZIURKOE, v nadaljevanju ZVO-1), ki v 50. členu določa, da je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva.

ZVO-1 v tretjem odstavku 51. člena nadalje določa, da za določene vrste posegov v okolje, pri katerih se zaradi značilnosti nameravanega posega ali njegove lokacije lahko pričakujejo pomembni vplivi na okolje, ministrstvo izvede predhodni postopek iz 51a. člena tega zakona, v katerem ugotovi, ali je presoja vplivov obvezna tudi za te posege.

Za obravnavani projekt je ARSO:

- 31. 8. 2012 nosilcu nameravanega posega, Vodovod – kanalizacija d.o.o., Vodovodna cesta 90, 1000 Ljubljana, izdal okoljevarstveno soglasje (OVS) št. 35402-9/2012-26 za poseg: izgradnja III. faze Centralne čistilne naprave Ljubljana (povečanje zmogljivosti s 360.000 PE na 555.000 PE in izgradnja terciarne stopnje čiščenja). Skupaj s citiranim OVS je bilo izdano tudi naravovarstveno soglasje;
- 25. 9. 2015 nosilkam nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, Občini Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, in Občini Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice, izdal sklep št. 35405-311/2015-4 v predhodnem postopku, da za nameravani poseg izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« - 1. sklop: I. faza in 2. sklop, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti OVS;
- 28. 1. 2016 nosilkam nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Občini Medvode, in Občini Vodice, izdal sklep št. 35405-28/2016-2 v predhodnem postopku, da za nameravani poseg: izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja - DEL 1 in DEL 3«, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti OVS. Nov sklep v predhodnem postopku je bil izdan zaradi spremembe dejanskega stanja.

Z vidika vpliva nameravanega posega na vodni režim oz. stanje voda so v sklepu št. 35405-28/2016-2 z dne 28. 1. 2016 navedeni tudi omilitveni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati na vodovarstvenih območjih, in sicer:

- izdelava popisa preteklih dejavnosti na zemljiščih vzdolž trase z namenom ugotovitve, ali so bile uporabljene ali skladiščene nevarne snovi; v primeru ugotovitve predhodnega onesnaženja tal je treba natančno preiskati kakovost zemljine in preprečiti morebiten prodor starih onesnaženj v podzemno vodo in v zajetja vodovoda;
- ureditev parkirišča za delovne stroje in naprave za izvajanje gradbenih del izven območja izkopa na utrjeni neprepustni površini, kjer se lahko zadrži celotna količina pretočenega goriva za oskrbo delovnih strojev;
- parkirišče za delovne stroje in naprave za izvajanje gradbenih del ne sme biti v neposrednem zaledju črpališč;
- prostor za pretakanje goriva mora biti urejen tako, da ob morebitnem razlitju ali v primeru naliva ni možen odtok nevarne snovi v tla in v kanalizacijo;
- pretakanje goriva se ne sme izvajati v gradbeni jami, temveč na ustrezno zaščiteni utrjeni površini;
- izkopi se ne smejo izvajati v času intenzivnih padavin, dela pa se morajo izvajati po odsekih tako, da odprt jarek ne ostane izpostavljen padavinam;
- vsi delovni stroji, vozila in naprave morajo biti med gradnjo vsakodnevno pregledani glede puščanja olja ali goriva;
- določiti se mora postopek in izdelati navodila za ukrepanje v primeru razlitja nevarne snovi (v postopku priprave izvedbene dokumentacije) - v primeru razlitja je potrebno takoj obvestiti tudi upravljavca vodnega vira (JP Vodovod - Kanalizacija d.o.o.) in okoljsko inšpekcijsko službo;
- natančno je treba beležiti stanje sestave tal in kanalizacije, popis mora potrditi nadzornik gradnje;
- v primeru poškodbe kanalizacije je treba njenemu upravljavcu podati zahtevo po odpravi poškodbe;
- upoštevati je treba možnost nastopa vzgona pri projektiranju in izvedbi na območjih visokega nivoja podzemne vode;

- preverjati je treba vodotesnost cevovodov pred uporabo, da bo onemogočeno iztekanje odpadnih vod v podtalje.

Ob upoštevanju navedenih omilitvenih ukrepov je bil v predhodnem postopku vpliv nameravanega posega na emisije snovi v vode ocenjen kot manj pomemben, zaradi česar je bilo tudi odločeno, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti OVS.

Na Ministrstvu za okolje in prostor trenutno poteka revizija tega postopka.

Na Ministrstvu za okolje in prostor trenutno poteka tudi priprava dokumentacije za izvedbo javnega naročila za izvedbo revizije tehnične izvedbe za odsek med Tacnom in Črnuškim mostom.

8.

Gradbeni inšpektor ne izvaja testiranja temveč v skladu z zakonskimi pooblastili preverja dokazila o ustreznosti vgrajenih gradbenih proizvodov, da ti ustrezajo nameravani uporabi v skladu s tehničnimi predpisi za gradbene proizvode in PZI. Pregledani gradbeni materiali oz. cevi, ki so se vgrajevale, so bile v skladu s projektno predvidenimi.

Test zatesnitve in varjenja se preverja v sklopu tehničnega pregleda s strani več strokovnih oseb, ki so članice komisije tehničnega pregleda. Katere cevi so uporabljene in ali so primerne prav tako ugotavlja strokovna komisija v sklopu tehničnega pregleda, v času gradnje pa gradbeni nadzor.

Poročilo o pozitivnem preizkusu tesnosti po standardu SIST EN 1610 je sestavni del dokazne dokumentacije, katero je potrebno predložiti ob tehničnem pregledu.

10.

V okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« je bilo na podlagi pogodb o sofinanciranju s strani upravičencev v obdobju od 1. avgusta 2018 do 20. aprila 2019 posredovanih 46 zahtevkov za izplačilo. Do 20. aprila 2019 je bilo iz proračuna RS izplačanih skupaj 7.351.085,53 EUR. V omenjenem obdobju je bilo zavrnjenih 14 zahtevkov za izplačilo s strani upravičencev.

11.

Revizija ustrezne tehnične rešitve izvedbe kanala C0 na trasi med Tacnom in mostom čez Savo je trenutno v fazi izvedbe javnega naročila.

12.

Celovška cesta poteka po naslednjih vodovarstvenih območjih: ožje vodovarstveno območje z manj strogim vodovarstvenim režimom z oznako VVO II B in širše vodovarstveno območje z milejšim vodovarstvenim režimom z oznako VVO III A. Pogoji za gradnjo cevovodov za odpadno vodo so na navedenih območjih enaki za vsa območja predvidenega posega.

9., 13.

Inšpekcijski nadzor gradbene inšpekcije je bil opravljen na gradbišču na zemljišču s parc.št. 8/1 in 8/2 k.o. Stožice (prejšnje parcele, saj je prišlo na tem območju do parcelacije.) Trasa cevovoda na tej lokaciji je v PZI označena od C0 RJ 117 do C0 RJ 119.

14.

MOP nima podatka, ali je MOL že zaprosil za novo gradbeno dovoljenje. Župan Zoran Janković je omenil, da razmišljajo o spremembi projekta tudi glede izvedbe dodatne kanelete na trasi VVO II med Tacnom in Črnuškim mostom. Morebitno odločitev o tem vsekakor pozdravljamo, saj pomeni zelo veliko dodatno varnost vodnemu zajetju.

Do predloga se bomo lahko opredelili, ko ga bomo uradno prejeli, v kolikor bo za izdajo gradbenega dovoljenja pristojno Ministrstvo za okolje in prostor in ne Upravna enota Ljubljana.

Po mnenju MOP gre v primeru graditve kanala C0 za zahteven objekt.

Izvedba kanala C0 po našem mnenju zahteva izvedbo predhodnega postopka v postopku presoje vplivov na okolje. V primeru funkcionalne povezanosti s centralno čistilno napravo Zalog (o čemer verjetno ni dvoma), pa izvedbo presoje vplivov na okolje.

V primeru ugotovljenih nepravilnosti bo MOP zahteval odpravo le teh.

Simon ZAJC
MINISTER